

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Galeoti Martii Narniensis De Homine Libri Dvo

Galeottus <Martius>

Basileae, 1517

Gvttvr

urn:nbn:de:hbz:466:1-31834

uox nihil significat, oculi uertuntur, fauces pallent, singultus quoq; adest, & hoc Græci κυνάγχη appellant. nostri uero tam hoc q̄ illud uno uocabulo Anginā nuncupant. Et græcorum quidam addunt & tertium, cum tumor tantum cum rubore est, & id ἀσυνάγχη uocitant. & hoc quoq; apud latinos Anginæ nomine comprehenditur. de qua sic ait Cornelius quarto, uulgo audio si quis pullum hirūdinium ederit, angina toto anno nō periclitari, Sed hic morbus maxime infestat fues, ut in multis legimus. & Vergilius tertio Georgicon huius mali periphraſim fecit, cum ait,

Et quatit agros

Tussis anhela sues & faucibus angit obes.

His igitur expeditis, de gutture dicendum est in communi, postea ad particularia descendemus.

• GUTTUR •

GUTTUR tam manifeste significationis est, ut Guttur. expositione non indigeat. Significat enim tubulatū intestinū, Vnde Plaut⁹ nō oblitus comici salis in Aulul. dixit, Etiā ne obturat inferiore gutturē. ne quid animæ emittat dormiēs. Genere masculino p̄ ano posuit gutturē. Vergili⁹ aut̄ p̄ gulæ parte in Georg. Et lætæ pecudes & ouantes gutture corui.

Hinc & in sacris, non clamabunt in gutture suo, pro spiritali fistula intelligitur. Persius uero etiam cibalē guttur dici ostēdit eo uersu,

Gutture sulphureas lente exhalante mephites.

Et tam interiorem q̄ exteriorem partem gulæ significat. Iuuenalis.

Quis tumidum guttur miratur in alpibus.

Gutturo/
sus.

Et ab hac significatiōe gutturosos dici res ipsa indicat. cum gutturosi appellantur quorum guttur tanq̄ spongia quādam intumescit, ita ut hoc malum non morbus sed uitium

Struma.
Strumoso/
sus.

fit. Vlpianus de ædilitio edicto, Si quis natura gutturosus sit, aut oculos eminentes habeat. Accedit etiā ad hoc q̄ quidam istud uitium strumam nūcuparunt. Vnde Strumosus Iuuenalis,

Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, ue
Strumosum atq̄ utero pariter gibboq̄ tumentem.

Sed hoc malum & in obprobrium hominis poni, testis est
Catullus cum dixit,

Sella in curuli struma Nouius sedet.

De quo sic Boetius tertio de consolatione. Non uis ea esse magistratibus, ut utentium mentibus uirtutem inserant, uitia depellant, atqui non fugare sed illustrare potius nequitiam solent, quo fit ut indignemur eas sæpe nequissimis hominibus contigisse. Vnde Catullus licet in curuli sedentem Nouium, strumam appellat. hæc Boetius, Sed huius Strumæ filium, cognominem patri, nam ipse quoq̄ Nouius dictus est, q̄ uis esset senator, proscripsit M. Antonius, cupiditate gemmæ, cuius Nouius possessor erat, magis q̄ ratione motus. Sed hoc malum porcos quoq̄ infestat. Plinius unde

Struma
porcos in
festat.

mo, Guttur homini tantum & suis intumescit, aquarum quæ potantur plerunq̄ uitio. Sed huius rei medicamentum docet Columella cum dicit. strumosis porcis sanguis sub lingua emittendus est. Ex hoc igitur, quia homini duntaxat

Scrofula.

scrofula struma accidit, sumptum est, ut quædam tubera spongiosa per corpus aliquando inspersa scrofulæ dicantur a quibusdam

busdam minus idoneis. nam illa quoq; sub strumæ appellatione comprehenduntur, ut rectius strumula quasi parvæ strumæ quæ scrofulæ appellantur, sicuti passim legentibus occurrat. In summo gutture fit gargarizatio. Gargarizare enim est sæpe ad gurgulionem id est guttur reuocare. Et hoc uerbū apud ueteres duplici constructione locatur. nam res qua sæpe guttur alluitur in nominatiuo, plerūq; in ablatiue ponitur. Plinius uicesimo naturalis historię, uoci succus sub certamine utilis & qui gargarizatur uua tumente adiecta menta. Cornelius quarto, in uetusto capitis dolore communia sunt sternutamenta excitare, inferiora uehementer refricare, gargarizare his quæ saliuam mouent. Et hæc dicta sufficiant de gutture prout duas fistulas & tam exteriorem quæ interiorē partem significat. Nunc ad reliqua transeamus. Summū gulæ, fauces uocantur. cur autem ita dictæ sint rationem reddimus superius.

Strumula.
Gargarizare.

FISTVLÆ

FAUCIBVS incipiunt duæ fistulæ, quarum altera cibalis, per quam cibus potusq; defertur. altera uero spiritalis, per quam respiratio fit, & hæc Cornelius asperam arteriam nominat. sed alia aliq; est superposita. Nam interior gula uocatur, quæ a Cornelio stomachus nuncupatur. quia stomacho connectitur, & per quam, ut diximus, cibus potusq; feruntur. Exterior uero epiglossis dicitur, licet hoc uocabulo, huius fistulæ superior pars uocetur. Nam tota uocatur curculio, ut in Laetantio legimus. Is constat ex ossibus flexuosis & mollibus quasi ex anulis in catenæ modū compactis, & imperfectis.

Fistulæ.
Cibalis.
Spiritalis
Aspera
arteria.

Stomachus.
Epiglossis.
Curculio

r 3 Nam